

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman

Str. Eugeniu Carada, nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

**Punct de vedere al Avocatului Poporului cu prilejul depunerii la
Parlamentul României a raportului anual de activitate**

Raportul pe care îl prezentăm Camerelor reunite ale Parlamentului României este realizat în îndeplinirea obligației constituționale și legale rezultate din prevederile art. 60 din Constituția României, precum și ale art. 5 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului republicată, cu modificările și completările ulterioare. El se referă la activitatea desfășurată în anul 2014.

Și în anul 2014 instituția Avocatul Poporului și-a îndeplinit rolul de apărător al drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raport cu autoritățile publice și a desfășurat, în acest scop, o activitate susținută.

Anul 2014 a adus pentru instituția Avocatului Poporului provocări importante cărora a trebuit să le facă față, între care faptul că luna august a anului trecut reprezenta termenul limită de implementare a **Protocolului opțional** (ratificat de către România prin Legea nr. 109/2009) la **Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante**. Această implementare trebuia să se concretizeze în crearea de către România a **Mecanismului național de prevenire a torturii în locurile de detenție**, în vederea consolidării protecției persoanelor private de libertate în locurile de detenție.

Subliniez că încă de la preluarea funcției de Avocat al Poporului, în luna mai 2014, am avut în vedere aspectele de mai sus și am dorit să pun capăt unei polemici cu privire la instituțiile sau organizațiile ce vor îndeplini atribuțiile specifice Mecanismului Național de Prevenire a Torturii. Cu toate că mulți reprezentanți ai societății civile considerau că implementarea și administrarea unui asemenea Mecanism trebuie să revină organizațiilor neguvernamentale, am acționat în vederea preluării acestui rol de către Avocatul Poporului, ca singura instituție, autonomă și

independentă, cu experiența necesară pentru preluarea unui domeniu atât de sensibil precum este cel al protecției persoanelor private de libertate în locurile de detenție (circa 2000 de instituții în care se regăsesc, de la copii instituționalizați la persoane cu dizabilități, vârstnici și respectiv, de la cei aflați în arest preventiv la cei care execută pedepse privative de libertate).

În urma unor eforturi susținute ale instituției, un dialog intens cu organizațiile neguvernamentale și o colaborare constantă cu Guvernul României, acest rol important i-a revenit Avocatului Poporului în luna iunie a anului 2014, când, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 48/2014, a fost creat **Domeniul privind prevenirea torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante în locurile de detenție** ca un nou domeniu alături de cele patru existente în cadrul instituției Avocatul Poporului. Astfel, a fost adoptată, printre altele, o măsură de natură a ajuta statul român să evite eventualele critici sau recomandări cuprinse în rapoartele Subcomitetului ONU pentru prevenirea torturii și a altor pedepse sau tratamente crude (SPT) și ale Comitetului european pentru prevenirea torturii și tratamentelor sau pedepselor inumane sau degradante (CTP).

Trebuie subliniată însă și buna colaborare cu Parlamentul României fapt ce a permis adoptarea Legii nr. 181/2014 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 48/2014, lege prin care s-au făcut precizări importante referitoare la numărul de posturi din structura nou înființatului Domeniu privind prevenirea torturii în locurile de detenție. În context, trebuie adăugat faptul că prin aceste două acte normative, în vederea eficientizării activității instituției, a fost creat **Serviciul contencios constituțional, recurs în interesul legii, contencios administrativ și juridic, analiză acte normative, relații externe și comunicare**. În plus, nu pot să nu remarc cu bucurie împrejurarea că, odată cu aceste modificări legislative, au fost alocate și resursele bugetare pentru anul 2015, absolut necesare demarării activității și bunei funcționări a nou înființatului Domeniu privind prevenirea torturii în locurile de detenție.

Crearea Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție a constituit un demers extrem de important în procesul de îmbunătățire a activității Avocatului Poporului ca apărător al drepturilor omului, însă nu cel din urmă și nu cel

mai greu pas. Urgența demarării activității de prevenire a torturii în locurile de detenție a impus, pe parcursul lunilor ce au urmat, o serie de măsuri pregătitoare, menite să asigure constituirea și funcționarea viitoarelor structuri. În consecință au fost realizate numeroase întâlniri cu colegiile de specialiști (medici, psihologi, asistenți sociali, sociologi etc.) și cu organizațiile neguvernamentale, în vederea selectării colaboratorilor externi ai instituției, care împreună cu reprezentanții instituției Avocatul Poporului vor pune în practică noile atribuții conferite prin lege instituției, între care efectuarea de vizite anunțate sau inopinate în locurile de detenție, într-o structură tripartită: reprezentanți ai Avocatului Poporului-specialiști-reprezentanți ai ONG-urilor.

În afară de aspectele mai sus menționate, este important de arătat că activitatea instituției Avocatul Poporului a continuat în ritm susținut și în 2014, inclusiv în cadrul celor patru domenii de specialitate deja existente, precum și prin activitatea Colectivului de contencios constituțional și recurs în interesul legii. Astfel, a fost intensificat contactul direct cu cetățenii, prin rezolvarea nemijlocită a petițiilor depuse de cetățeni, creșterea numărului de anchete efectuate și a rolului audiențelor, inclusiv a celor acordate de Avocatul Poporului și adjuncții acestuia.

Pe lângă activitatea de bază, încadrată în sfera relațiilor cu cetățenii și instituțiile publice, Avocatul Poporului a menținut și în anul 2014 un contact activ cu mass-media, în scopul asigurării transparenței instituționale. Elocvente în acest sens sunt comunicatele de presă emise de către instituție, interviurile și declarațiile acordate mass-media, conferințele de presă și, nu în ultimul rând, reflectarea în presă a anchetelor inițiate de către Avocatul Poporului. Este important de menționat că numărul de apariții referitoare la Avocatul Poporului în presa scrisă a fost, în anul 2014, cel mai mare, de la înființarea instituției.

Trebuie învederate însă și aspectele mai delicate din activitatea Avocatului Poporului. Bunăoară, am sesizat și am observat cu atenție nemulțumirile exprimate de către opoziția parlamentară, o parte a societății civile și a presei asupra modului cum sunt soluționate solicitările de ridicare a excepțiilor de neconstituționalitate privind ordonanțele de urgență. Față de criticile ce mi-au fost aduse și pe care le respect, consider că sunt necesare unele precizări. În mandatul meu de până acum în fruntea instituției, nu am făcut decât să continui o practică deja existentă, aceea de a nu implica Avocatul Poporului în controlul de constituționalitate a legilor sau

ordonanțelor de urgență ale Guvernului, care au un pronunțat caracter politic sau electoral. Ținând seama de observațiile formulate de către Comisia Europeană în Raportul privind progresele realizate de România în cursul anului 2014 în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare, precizez că îmi însușesc cele menționate în cuprinsul acestuia și transmit oficialilor de la Bruxelles că Avocatul Poporului va acționa în consecință.

În al doilea rând, după cum probabil cunoașteți, Avocatul Poporului a promovat în fața Curții Constituționale trei excepții de neconstituționalitate și o obiecție de neconstituționalitate cu privire la anumite acte normative. Două dintre excepții și obiecția de neconstituționalitate au fost admise de către instanța de contencios constituțional, iar pentru a treia excepție nu a fost fixat încă termen de soluționare. Subliniez că Avocatul Poporului a sesizat Curtea Constituțională cu obiecția și cele trei excepții de neconstituționalitate în urma sesizărilor formulate de către opoziție și societatea civilă, dovadă a autonomiei, independenței și imparțialității Avocatului Poporului în exercitarea atribuțiilor sale. De asemenea, evidențiem faptul că în 2014 a fost promovat un recurs în interesul legii, referitor la care opinia noastră a fost însușită și de către Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În altă ordine de idei, subliniez că o problemă stringentă, rămasă nerezolvată, a cărei soluționare consider că este absolut necesară în anul 2015, se referă la atribuirea unui sediu pentru instituția Avocatul Poporului. Aceasta deoarece actualul sediu este insuficient și impropriu desfășurării activității de către personalul existent. Urgența soluționării acestei cerințe este cu atât mai mare în condițiile înființării noului Domeniu privind prevenirea torturii.

Mulțumind Parlamentului pentru importantul sprijin acordat instituției Avocatul Poporului în anul 2014, îmi exprim convingerea că dezbateră parlamentară a raportului de activitate va constitui un punct de plecare pentru găsirea de soluții asupra problemelor semnalate în acest document.

Avocatul Poporului

Victor Ciorbea

București, 2 februarie 2015